

Роздуми отця Ярослава Дибки

ПОКЛИКАННЯ

Отця Ярослава Дибку я запам'ятав у ситуації, коли він сидів у затінку великої липи і вдивлявся в постаті людей, що йшли до церкви.

Тепер я розумію, чому саме цей образ здався мені найбільш характерним щодо о. Ярослава. Він має покликання – постійно вдивлятися у людину, що йде до Христа, розуміти спрагу цієї людини, її потребу, а відтак і розбудувати свою пастирську працю та працю Христової Церкви.

Страх і любов – різні плоди катехизи

Недавно в Америці я запитав дітей: “Хто це – Бог?” Відповіді були різні: Сотворитель світу, Чистий Дух, Несотворений, Всевидящий, Справедливий Суддя... Але жодна дитина не сказала, що Бог є нашим Люблячим Батьком, Спасителем. Ще у шістдесятих роках катехиза наголошувала на тих моментах, які мали б розвинути в християнинові страх перед Господом: гріх, пекло, відповідальність, сповідь. Така катехиза спричинила відповідну атмосферу в нашій Церкві. Типова ситуація: мирянин іде до сповіді й виношує у собі страх, що може якийсь гріх забути, а отже, впасти в немилість Господа. На перший план виступає страх, який відвертає Церкву від її автентичного покликання. Але Бог – це насамперед любов. Не страх, не кара змінює людину, а любов. Вона допомагає їй побачити людей, які найбільше потребують допомоги, які спрагли спілкування і відкритості.

Дозволити знедоленим кликати нас до навернення

Працювати для найбільш знедолених у суспільстві – харизма Згромадження отців редемптористів. Після Другого Ватиканського собору було вирішено, що наше Згромадження має особливо присвятити себе праці з молоддю. На цей почин ми відгукнулися тим, що десь на початку

дев'яностих почали проводити з українською молоддю Вінніпега зустрічі-діалоги, мета яких полягала у тому, щоби спонукати молодих людей висловлювати свої духовні проблеми, поділитися духовним досвідом. Від початку молодь дуже виразно заявила, що нашій Церкві бракує праці серед найбільш знедолених верств суспільства. Цю думку сформулювали так: "Ми повинні дозволити найбільш знедоленим представникам нашого суспільства кликати нас до навернення". Відтак були організовані літні табори, які набули характеру служіння. День у таких таборах розпочинався з Літургії, потім молодь ішла до бідних, відвідувала в'язниці. Увечері всі збиралися на науки. Цей почин став справжньою Божою благодаттю і для нас, отців-редемптористів. Молодь допомогла нам пізнати те, що від початку було харизмою нашого чину, – працю з найбільш знедоленими.

Бельгійці – українці – індіанці

У Вінніпезі проживає багато індіанців. Переважно їхні матеріальні статки дуже низькі. Серед українців Вінніпега, та й не тільки українців, упродовж історії виробилося зверхнє ставлення до індіанців. На це є певні причини: серед індіанців було багато алкоголіків, наркоманів, злочинців. Але наша молодь проявила ініціативу й вирішила працювати серед індіанців. Нас, зізнаюся, спершу ця ініціатива трохи налякала. Ми тоді запитали цих молодих людей, чи вони будуть нам допомагати. Свою готовність вони підтвердили: "Ви будьте нашою душею, ми будемо вашими ногами і руками".

Спочатку ми хотіли винайняти для нашої місії будинок біля нашого монастиря. Але, на щастя, не зробили цього. Важливо було йти туди, де живуть індіанці, бути з ними, розділяти їхній смуток і радість. У середині дев'яностих ми купили будинок на території району, де живуть індіанці. Він став місцем постійної харитативної місії українських редемптористів серед індіанців. Щороку в цьому будинку проживають отці-редемптористи і студенти. Цього року вітали студентів з України.

Спершу індіанці остерігалися нас. Але ми не займалися проповідництвом, не намагалися їх одразу охрестити. Ми просто жили з ними, виявляли до них свою повагу і любов. Мабуть, це не минуло даремно, бо вже маємо перші хрещення, Св. Причастя серед індіанців... Спочатку до нас приходили тільки діти. Сьогодні вже маємо різні програми, в тому числі – для молоді та дорослих.

Українці Вінніпега, зокрема священики, спершу з обережністю ставилися до нашої праці. Минули роки, перш ніж ми зламали це ставлення. Молоді люди разом із отцями-редемптористами їздили на місії в різні парафії Вінніпега і ділилися своїми враженнями, духовними здобутками від праці серед індіанців. Їхні свідчення фактично змінили ставлення більшості українців до нашої праці, а загалом – і до представників цього корінного народу Північної Америки. Сьогодні майже на кожній вінніпезькій парафії є група людей, які допомагають нам налагодити систематичну харитативну працю: збирають гроші, їжу, одяг та ін.

На завершення ювілейного року – завдяки гостинності парафії св. Андрія – ми вперше провели урочистість, на якій українці та індіанці могли ближче познайомитися. Була конференція, спільна Літургія, потім концерт, на якому почергово виступали індіанські та українські діти. Це була особлива подія в житті нашої Церкви у Вінніпезі. Ми ще не маємо її остаточних результатів, але вже відчутно, що в Церкві свіже повітря повіяло. Це ще раз підтвердило, що Церква мусить перебувати у місії. Інакше її очікує омертвіння. Так само, як ми сьогодні працюємо серед індіанців, на початку ХХ ст. отці-редемптористи з Бельгії працювали серед бідної української діаспори. Сьогодні ситуація змінилася. Українська діаспора, дякувати Богові, живе так заможна, що може допомагати іншим.

Східний обряд і місія

Індіанці дуже добре приймають Східний обряд нашої Церкви. Його знакова система, здається, дуже близька їхній ментальності: ікони, посвячення квітів, водосвяття, довгі молитви про красу творіння... Особливо сприятливим є те, що наш обряд не змушує священика до целібату. Один мій приятель, отець, що служить у латинському обряді, розповідав про місії серед ескімосів, які його згромадження провадить уже кілька десятків років. Їхня проблема полягає в тому, що після стількох років місії серед ескімосів є дуже мало покликань. Перепорою є вимога целібату. Натомість Східна Церква дає можливість одруженого священства. З огляду на це саме Східна Католицька Церква, на його думку, мала би в цій місії значно більший успіх.

Загалом, наша Церква покликана до місії серед інших народів: чи тут, в Америці, чи в Сибіру, чи в Азії. Місії серед інших націй та народностей сповнюють цілу Церкву свіжим духом, оновлюють її, відсвіжують її сили до більш плідної праці у "винограднику Отця".

Досвід протестантів

Якось мені довелося брати участь у конференції, на якій один богослов говорив на тему

сексуальності та моралі. Закінчивши свою доповідь, він запропонував присутнім ставити запитання. Одна дівчина запитала: “Чи ви можете щось сказати про Ісуса?” Тоді, воістину, ці слова прозвучали для мене як пророчі. Ми й справді дуже часто говоримо про речі, які, хоч вони й важливі, не можуть замінити основного. Зі свого досвіду реколектанта знаю, що найбільшу увагу аудиторії я маю тоді, коли розповідаю про Ісуса. Не про те, що він сказав, що й до чого нас зобов’язує, а таки про самого Ісуса Христа, про наші взаємини з особистим Спасителем, про його любов і благодать, що з неї випливає. У цьому ми можемо багато чому вчитися від протестантів. Їхні проповіді побудовані на проповідуванні Ісуса.

Знаний у світі протестантський проповідник Біллі Грен, якого, до речі, шанують багато католиків включно зі Святішим Отцем, закликав слухачів повертатися до своїх Церков і там поглиблювати свій досвід Ісуса. Під час однієї з таких проповідей на обличчі незнайомої дівчини я зауважив сльозу. Згодом я привітався з нею. З’ясувалося, що ця дівчина – українка, а її сльоза стала виявом болю від усвідомлення того, що у своїй парафії вона не певна, чи зможе пізнати Ісуса краще...
Думки о. Ярослава Дибки записав Петро Дідула

Отець Ярослав Дибка народився 1930 р. у Вінніпезі (Канада). 1947 р. вступив до Згромадження отців-редемптористів. Закінчив семінарію та богословські студії в університеті св. Павла (Оттава, Канада). Захистив магістерську працю з пастирської теології. Зараз є духівником семінарії у Вашингтоні. В Україні – одинадцятий раз. Цього року викладав у літній школі Львівської богословської академії та Інституту східнохристиянських студій Університету св. Павла (Оттава), яка проходила в Унівській Святоуспенській лаврі. І в Північній Америці, і в Україні о. Ярослава знають як священика-духівника, реколектанта, місіонера.
